

Съобщение за пресата

Люксембург, 4 юни 2019 г.

Трансгранично здравно обслужване в ЕС: необходимо е по-добро управление, за да се постигнат амбициозните цели, посочват одиторите на ЕС

Съгласно новия доклад на Европейската сметна палата пациентите в ЕС все още се сблъскват с трудности при ползването на услугите, предвидени в директивата на ЕС за трансгранично здравно обслужване. Само малка част от потенциалните пациенти са запознати с правата си да търсят здравни грижи в други държави. Същевременно одиторите установиха и проблеми и закъснения при обмена на данни за пациентите по електронен път между държавите членки. Освен това е необходимо да се подобрят действията за осигуряване на достъп до здравно обслужване на пациенти с редки заболявания.

Директивата на ЕС за трансгранично здравно обслужване от 2011 г. има за цел да осигури безопасна и висококачествена медицинска грижа отвъд националните граници в ЕС, както и да въведе механизми за възстановяване на разходите в чужбина при същите условия, както и в държавата членка на произход. Пациентите от ЕС, които търсят здравно обслужване в друга държава членка — например планирано болнично лечение или закупуване на лекарства — следователно имат право да получат съответната информация относно стандартите на лечение, правилата за възстановяване на разходи и най-подходящата юридическа процедура.

Одиторите провериха дали Европейската комисия наблюдава изпълнението на директивата за трансгранично здравно обслужване в ЕС и дали помага на държавите членки да информират пациентите за техните права. Те разгледаха постигнатите резултати при трансграничния обмен на здравни данни и провериха ключови действия в областта на редките заболявания.

„Гражданите на ЕС все още не получават достатъчно ползи от амбициозните действия, планирани в директивата за трансгранично здравно обслужване“, заяви Януш Войчеховски, членът на Европейската сметна палата, отговарящ за изготвянето на доклада. „Правилата на ЕС включват правото на трансгранични здравни грижи, по-

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад на Европейската сметна палата.

Пълният текст на доклада е публикуван на www.eca.europa.eu.

Пресслужба на ЕСП

Mark Rogerson – Говорител

Damijan Fišer – Служител в пресслужбата

12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

T: (+352) 4398 47063

T: (+352) 4398 45410

eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

лесен обмен на здравни данни през граница и инициативи за пациентите с редки заболявания. Но за да бъдат изпълнени тези амбициозни цели е необходимо по-добро управление.“

Одиторите установиха, че Комисията извършва наблюдение върху транспонирането на директивата в националните законодателства и изпълнението ѝ от страна на държавите членки. Тя също така е помогнала на държавите членки да подобрят информираността на пациентите относно правата им за трансгранично обслужване, но все още се наблюдават някои пропуски.

Комисията е подценила трудностите, свързани с въвеждането на общоевропейска инфраструктура за електронно здравеопазване. Към момента на одита (ноември 2018 г.) държавите членки едва започваха електронен обмен на здравни данни за пациентите, поради което не беше възможно да се определят ползите за пациентите, обслужвани в други държави. Освен това Комисията не е извършила подходяща оценка на потенциалното използване или на разходната ефективност на трансграничния обмен на здравни данни.

На последно място одиторите посочват, че европейските референтни мрежи за редки заболявания имат широка подкрепа от страна на лекари, пациенти и доставчици на здравно обслужване. Въпреки факта, че общо 27 до 36 милиона души страдат от редки заболявания в ЕС, мрежите се сблъскват със значителни трудности при осигуряването на своята финансова стабилност и възможността да действат ефективно в контекста на множество национални здравни системи.

Сметната палата препоръчва на Европейската комисия:

- да предостави по-голяма подкрепа за националните звена за контакт с цел подобряване на информираността относно правата на пациентите за трансгранично здравно обслужване;
- да осигури по-добра подготовка за трансграничен обмен на здравни данни;
- да подобри подкрепата за европейските референтни мрежи и тяхното управление, за да се улесни достъпът на пациенти с редки заболявания до здравно обслужване.

Бележки към редакторите

Проучване на Евробарометър от 2015 г. установи, че по-малко от 20 % от гражданите са били запознати с правата си по отношение на трансграничното здравно обслужване.

Съществуват две различни възможности за трансгранично лечение на пациенти: чрез директивата на ЕС за трансгранично здравно обслужване и чрез Регламента за координация на системите за социално осигуряване. Около 200 000 пациенти годишно се възползват от създадените съгласно директивата системи, за да получат здравно лечение в друга държава членка, или по-малко от 0,05 % от гражданите на ЕС. По-голямата част от мобилността на пациентите се осъществява между съседни държави членки — наскоро Франция докладва най-голям брой изходящи пациенти, а най-много трансгранични пациенти са потърсили здравни грижи в Испания, Португалия, Белгия и Германия (вж. [трансгранично здравно обслужване през 2016 г.](#)).

Финансирането от ЕС за трансгранични здравни грижи се отпуска предимно по програмите на ЕС в областта на здравето, които предоставят около 64 млн. евро годишно в тази област. Разходите за възстановяване на средства за трансгранично здравно обслужване съгласно директивата се оценяват на 0,004 % от годишния бюджет за здравно обслужване в рамките на ЕС.

ЕСП представя своите специални доклади на Европейския парламент и на Съвета на ЕС, както и пред други заинтересовани страни, като националните парламенти, бизнеса и представители на гражданското общество.

Специален доклад № 7/2019 „Действия на ЕС за трансгранично здравно обслужване – въпреки значителните амбиции е необходимо по-добро управление“ е публикуван на уебсайта на ЕСП (eca.europa.eu) на 23 официални езика на ЕС.